

Orijentacijski kriteriji VSRH nisu izvor prava

Prema stavu Vrhovnog suda u odluci br. Rev-x 199/11 orijentacijski kriteriji za utvrđivanje pravične novčane naknade nematerijalne štete (dalje: Orijentacijski kriteriji) prihvaćeni u sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 29. studenoga 2002. su doneseni na temelju tih smjernica, sve kako bi se njihovom primjenom ujednačili kriteriji kod odlučivanja o toj naknadi. U njima je Vrhovni sud Republike Hrvatske izrazio samo načelna (orijentacijska) stajališta o uvjetima u kojima bi određena naknada mogla biti pravična (stajališta građana i na praksi: na odlukama koje je donio), pa ih sudovi ne mogu primjenjivati pukim automatizmom za izračunavanje pravične naknade. Ti kriteriji nisu izvor prava, pa sudovi ovisno o konkretnim okolnostima naknadu nematerijalne štete mogu utvrđivati i izvan granica njima predviđenih za pojedine vidove takve štete, a suprotan bi stav njima oduzimao svrhu zbog koje su donijeti: da budu „orijentacijski“, a otklanjao bi zakonom propisanu obvezu odlučivanja o naknadi prema „svim (individualiziranim) okolnostima slučaja“ i prema navedenim smjernicama iz odredbi čl. 200. ZOO-a, što im nije ni bio cilj. Polazeći od takvog shvaćanja Orijentacijskih kriterija, drugostupanjska presuda ne može biti predmetom pobijanja izvanrednom revizijom uz obrazloženje da je njome utvrđena naknada nematerijalne štete koja tim kriterijima nije predviđena.